



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIX. Anastasius Papa damnat errores Origenis,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

simis convitiis perfudisset: fatendum quippe est iure eum saepe à Rufino fuisse reprehensus; saepe etiam Rufinum ab eodem sine causa fuisse culpatum. Hac porro cum agerentur, annus Christi trahebatur trecentessimus nonagesimus nonus.

XVIII. Quo tempore Hieronymianam librorum *ἑρμηνεία* interpretationem Pamachus continebat; verum ab amico ipsius quodam fraude descripta in vulgus emissa est. Interpretationis autem suae perfidiam ex huius conflictu perceptum iri, versutiaque suas iam proditas intelligens Rufinus, ad eumque perlatis Aptoniani opera literis, quas ad Pamachium & Oceanum una cum libris *ἑρμηνεία* recens à se Latinitate donatis Hieronymus miserat, triennium in elaboranda duplici Apologia contrivit. Prior vetustate intercidit: posterior superest in duas divisa partes, quarum prima criminationes ab Hieronymo impactas retellit, altera Hieronymum ipsum suggillat. Quae cum in apertam contentionem erumperent, duas in partes, ut fit, Romanorum Christianorum animi abiere, cum Rufino alij, alij Hieronymo faverent; nec Romani duntaxat, sed & quotquot tere per orbem sparsi erant, diversis studiis ferebantur.

XIX. Tum vero partium suarum esse intellexit Anastasius Papa, non quidem exorientes motus lenimentis adhibitis consopire, quod factum à decessore eius Siricio notavimus; sed malum occulte crescens Apostolica auctoritate rescindere. Re itaque diu ac mature in utramque partem perpensa Origenis tadem erroribus harescos notam impreflit anno 400, Theophili studium imitatus, qui superiore anno in Alexandrina Synodo eodem damnaverat. Statim vero dimissis in omnes partes nuntiis, Origenianorum errorum damnationem promulgat Anastasius; qua accepta iidem passim reprobatii sunt. Eadem de re disserentem audiamus Theophilum in Epistola ad quosdam Monachos, quam profert Iustinianus in Epistola ad Menam: *ἡκούσθη ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν ἀντιπροσβουλιῶν αὐτοῦ, ὅτι ἐπιπέσει ἐπὶ τὸν ὄχιον ἀγίας ἐκκλησίας ἐπίσκοπον Ἐ. ἀναστάσιον, ὅτι παλαιότερον ἀγωνισμάτων ἐπέδοξεν ἑσπέρως ἐπιστήμην καὶ χειροτονήσας, ὃ καὶ πᾶσα ἡ μακαριώτατος καὶ ἡ δυνάστητος ἐπιτοκίαν ἐπὶ συνόδου, ὑποδύουσαν τὴν ἀληθῆς ὁρίων ἐκκλησίας τὴν τῶν ἀποστόλων ἡμεῶν. Igitur anathema dicitur es in Origenem aliosque Haresicos, quemadmodum factum est a nobis, & ab Anastasio sanctae Romanorum Ecclesiae Episcopo, qui ex veteribus certaminibus clarus, dux illustris populi creatus est, quem & omnis Beatorum Occidentis Episcoporum sequitur ceteris, Alexandrinorum ecclesiae sententiam adversus impiam latam suscipiens. Hieronymus certe libr. 2 Apolog. cap. 6. prater Anastasium & Theophilum, tradit Venerium quoque Mediolanensem Episcopum, & Chromatium Aquileiensem, D Origenem subiectis sibi populis haeticum denuntiasse.*

XX. At parum sese promovisse ratus Anastasius, si non tumultus auctorem Rufinum, & bellum tenovantem retunderet, Romam cum ad causam dicendam accessit: tergiversatur Rufinus, & Apologiam scribit ad Anastasium, qua levibus ad detrecandam professionem excusationibus usus fidem suam profitetur: deinde ait: *Origenis ego neque defensor, neque assertor sum, neque primus interpretes: alij ante me hoc idem opus fecerunt: scilicet & ego postremus, rogatus a fratribus. Si iubetur ne fiat, iussio observari debet in poste um. Si culpantur qui ante inquisitionem fecerant, culpa à primis incipiat. Ego enim prater hanc fidem, quam supra exposui, id est quam Romana Ecclesia, & Alexandrina, & Aquileiensis nostra tenet, quaque Hierosolymis predicatur, alienam nec habui unquam in isto homine, nec habeo, nec habebō. Neutiquam tamen excusationem hanc* E Anastasius accepit, sed instante Marcella Rufino, ut verbis utar Hieronymi, cauterium harescos inuult, eumque damnavit anno 401. *Damnatio Haresicorum*, inquit idem Hieronymus, *haec Marcella fuit principium, dum adducit testes, qui prius ab eis eruditi, & postea ab haereticis suorum errore correpti; dum ostendit multitudinem deceptorum, dum impia ἑρμηνεία ingerit volumina, qua emendata manu scorpion monstrabantur; dum acciti frequentibus literis Haeretici, ut se defenderent venire non sunt ausi, tantaque vis conscientiae fuit, ut absentes damnari, quam praesentes coargui maluerint. Huius tam gloriose victoris oratio Marcella est. Cuius victoria fama cum per totum orbem increbuisse, Anastasium ipsum super Rufino consuluit Iohannes Hierosolymitanus, ejusque sententiam exploravit. Extat Anastasij responsio data ad A. 402. in qua notandum primo illud est, multis ab eo laudibus Iohannem Origenismi licet suspectum extolli; deinde & istud: *Origenes autem, cuius in nostram linguam composita derivavit (Rufinus) ante qui fuerit, in qua processerit verba, nostram propositum nescivit. Addit Rufinum hac interpretatione fidem ab Apostolis propagatam violare voluisse; non damnare tamen, si à traditis in interpretato Opere dogmatis abhorreat; damnare se penitus, si iidem assentiantur. Tum paulo post, illud quoque, inquit, quod evenisse gaudeo, tacere non potui, beatissimorum Principum mansisse responsa, quibus unusquisque Deo servicus ab Origenis lectione revocetur: damnandaeque sententia Principum, quem lectio rerum profana prodiderit. Suam demum super Rufino sententiam his verbis exponit: Itaque, frater carissime, omni suspitione seposita, nihil minus scio quod propria mente Origenis dicta in Latinum transtulit ac probavit, nec dissimilis ab eo est qui alienis vitis praestat assensum. Illud tamen scire cupio ita haberi à nostris partibus alienum, ut quid agat, ubi sit, nescire ca-**

Hier. Apol. 2. cap. 6.
Hier. Epist. 10.

...neque assertor sum, neque primus interpretes: alij ante me hoc idem opus fecerunt: scilicet & ego postremus, rogatus a fratribus. Si iubetur ne fiat, iussio observari debet in poste um. Si culpantur qui ante inquisitionem fecerant, culpa à primis incipiat. Ego enim prater hanc fidem, quam supra exposui, id est quam Romana Ecclesia, & Alexandrina, & Aquileiensis nostra tenet, quaque Hierosolymis predicatur, alienam nec habui unquam in isto homine, nec habeo, nec habebō. Neutiquam tamen excusationem hanc Anastasius accepit, sed instante Marcella Rufino, ut verbis utar Hieronymi, cauterium harescos inuult, eumque damnavit anno 401. *Damnatio Haresicorum*, inquit idem Hieronymus, *haec Marcella fuit principium, dum adducit testes, qui prius ab eis eruditi, & postea ab haereticis suorum errore correpti; dum ostendit multitudinem deceptorum, dum impia ἑρμηνεία ingerit volumina, qua emendata manu scorpion monstrabantur; dum acciti frequentibus literis Haeretici, ut se defenderent venire non sunt ausi, tantaque vis conscientiae fuit, ut absentes damnari, quam praesentes coargui maluerint. Huius tam gloriose victoris oratio Marcella est. Cuius victoria fama cum per totum orbem increbuisse, Anastasium ipsum super Rufino consuluit Iohannes Hierosolymitanus, ejusque sententiam exploravit. Extat Anastasij responsio data ad A. 402. in qua notandum primo illud est, multis ab eo laudibus Iohannem Origenismi licet suspectum extolli; deinde & istud: *Origenes autem, cuius in nostram linguam composita derivavit (Rufinus) ante qui fuerit, in qua processerit verba, nostram propositum nescivit. Addit Rufinum hac interpretatione fidem ab Apostolis propagatam violare voluisse; non damnare tamen, si à traditis in interpretato Opere dogmatis abhorreat; damnare se penitus, si iidem assentiantur. Tum paulo post, illud quoque, inquit, quod evenisse gaudeo, tacere non potui, beatissimorum Principum mansisse responsa, quibus unusquisque Deo servicus ab Origenis lectione revocetur: damnandaeque sententia Principum, quem lectio rerum profana prodiderit. Suam demum super Rufino sententiam his verbis exponit: Itaque, frater carissime, omni suspitione seposita, nihil minus scio quod propria mente Origenis dicta in Latinum transtulit ac probavit, nec dissimilis ab eo est qui alienis vitis praestat assensum. Illud tamen scire cupio ita haberi à nostris partibus alienum, ut quid agat, ubi sit, nescire ca-**